

Wrocław, 28.12.2013 r.

Prof. dr hab. Barbara Iwankiewicz –Rak, prof. UE
Katedra Podstaw Marketingu
Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu
ul. Komandorska 118/120
53 – 340 Wrocław

Ocena

pracy habilitacyjnej, dorobku naukowo – badawczego, dydaktycznego i organizacyjnego dr Ewy Bogacz –Wojtanowskiej w związku z postępowaniem habilitacyjnym z zakresu: nauki humanistyczne w dyscyplinie nauki o zarządzaniu

1. Uwagi ogólne

Podstawą przygotowania oceny dorobku naukowo – badawczego, dydaktycznego i organizacyjnego dr Ewy Bogacz –Wojtanowskiej w związku z postępowaniem habilitacyjnym z zakresu: nauki humanistyczne w dyscyplinie nauki o zarządzaniu, jest pismo Dziekana Wydziału Zarządzania i Komunikacji Społecznej Uniwersytetu Jagiellońskiego dr hab. Jacka Ostaszewskiego, prof. UJ, z dnia 16.10.2013 r., przesłane wraz z dokumentacją tj.:

- autoreferat,
- życiorys zawodowy,
- wykaz publikacji,
- książka pt. „Zdolności organizacyjne a współdziałanie organizacji pozarządowych, wydana w 2013 r., w serii Monografie i Studia Instytutu Spraw Publicznych Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie - wskazana jako monografia habilitacyjna,
- dwa oryginały publikacji : E. Bogacz –Wojtanowska: Zarządzanie organizacjami pozarządowymi na przykładzie stowarzyszeń krakowskich. Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2006 oraz E. Bogacz- Wojtanowska: Modele współpracy lokalnych instytucji a rozwiązywanie problemów rynku pracy. Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2007.
- kopie 18 wybranych publikacji.

Na podstawie przedłożonej dokumentacji stwierdzam, że dr Ewa Bogacz – Wojtanowska w 1998 roku ukończyła Uniwersytet Jagielloński z tytułem magistra geografii o specjalności społeczno-ekonomicznej. Po ukończeniu studiów tj. w 1998 roku, rozpoczęła studia doktoranckie na Wydziale Zarządzania i Komunikacji Społecznej, w wyniku których w 2004 roku obroniła pracę doktorską pt. „Zarządzanie organizacjami pozarządowymi – analiza na podstawie krakowskich stowarzyszeń”, uzyskując stopień doktora w dziedzinie nauk humanistycznych w dyscyplinie nauki o zarządzaniu. Promotorem tej pracy była prof. dr hab. Grażyna Praweńska-Skrzypek.

Dr Ewa Bogacz – Wojtanowska, od 2003 roku pracuje w Instytucie Spraw Publicznych Uniwersytetu Jagiellońskiego, początkowo w Katedrze Badań Społeczeństwa Obywatelskiego, a od 2012 roku w Katedrze Zarządzania Organizacjami Pozarządowymi i Obywatelskimi, gdzie obecnie jest adiunktem. Habilitantka ponadto jest zatrudniona (od września 2005 roku) w Zakładzie Nauk Społecznych Instytutu Zarządzania, w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej im. rotm. W. Pileckiego w Oświęcimiu, gdzie obecnie jest dyrektorem tego Instytutu. Wskazane w życiorysie dane dotyczące zajmowanych stanowisk i innej działalności (w tym eksperckiej) świadczą o dużej aktywności naukowej i organizacyjnej dr Ewy Bogacz- Wojtanowskiej oraz o powierzaniu Jej odpowiedzialnych funkcji i stanowisk.

2. Opinia w zakresie osiągnięć naukowo - badawczych wyrażonych udziałem w projektach badawczych, publikacjami naukowymi i uczestnictwem w konferencjach naukowych

Podstawą sporządzenia opinii o osiągnięciach naukowo badawczych dr Ewy Bogacz – Wojtanowskiej jest zawartość dokumentów tj.: życiorys (z wykazem udziału w projektach badawczych i wdrożeniowych), wykaz opublikowanych prac i autoreferat. Na podstawie analizy i oceny tych dokumentów można stwierdzić, że cechą charakterystyczną działalności naukowo- badawczej Habilitantki jest Jej bardzo duże zaangażowanie i aktywność w realizację projektów badawczych i wdrożeniowych. Jeszcze przed uzyskaniem stopnia doktora, Habilitantka uczestniczyła w realizacji **6 projektów badawczych**, których tematyka dotyczyła funkcjonowania i zarządzania instytucjami kultury, a także działalności organizacji pozarządowych w tym kondycji trzeciego sektora i oceny aktywności organizacji pozarządowych w zakresie kultury w Krakowie, gdzie Habilitantka była członkiem polsko -niemieckiego zespo-

łu badawczego. Wymiernym rezultatem tych badań było opublikowanie przez Habilitantkę 6 prac w formie artykułów i rozdziałów w monografiach, a także przygotowanie pracy doktorskiej.

Po uzyskaniu stopnia doktora tj. po 2004 roku, dr Ewa Bogacz - Wojtanowska uczestniczyła w realizacji 14 projektów badawczych, jako wykonawca, ekspert, członek zespołu i w dwukrotnie jako kierownik projektu. Dodać trzeba, że Habilitantka była ponadto zaangażowana w działania badawcze i eksperckie wykonywane w ramach projektów europejskich, (m.in. SPO RZL, PO KL, EQUAL, FIO) oraz realizowane dla Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej. Problematyka tych projektów dotyczyła zagadnień funkcjonowania organizacji pozarządowych i wyznaczyła główne kierunki zainteresowań naukowych Habilitantki tj. :

- zarządzanie organizacjami pozarządowymi,
- zarządzanie przedsiębiorstwami społecznymi,
- zarządzanie publiczne,
- współdziałanie międzyorganizacyjne.

Wymienione obszary badań są spójne i wskazują ważne problemy dotyczące kierunku rozwoju organizacji pozarządowych i budowy społeczeństwa obywatelskiego tak w Polsce jak i na świecie. Wiedza i doświadczenia badawcze zdobyte w toku ich realizacji były podstawą przygotowania przez habilitantkę publikacji tj.:

- 4 autorskich monografii , wśród których jest praca habilitacyjna,
- 24 artykułów opublikowanych w czasopiśmie (w tym 2 współautorskie),
- 20 rozdziałów w pracach zbiorowych (w tym 6 współautorskich),
- 2 publikacje recenzowane w tomach pokonferencyjnych (obie współautorskie),
- 4 – artykuły popularno – naukowe (w tym 3 współautorskie),
- 2 broszury wydane przez Fundację Instytutu Spraw Publicznych.

Ponadto Habilitantka była redaktorem czterech książek i jednego zeszytu naukowego.

W dorobku publikacyjnym Habilitantki warto odnotować siedem opublikowanych w Internecie raportów badawczych, w których realizacji Habilitantka uczestniczyła. Pomimo, bogatego dorobku publikacyjnego Habilitantki trzeba odnotować jego słabą stronę, która przejawia się w mało zróżnicowanych „miejscach” publikowania artykułów, braku publikacji wydanych za granicą i udziałów w krajowych i zagranicznych konferencjach naukowych.

Jednak z treści przedstawionych do oceny publikacji wynika, że dorobek naukowo- badawczy Habilitantki jest spory i różnorodny, co dowodzi umiejętności Habilitantki prowadzenia badań naukowych i opracowywania ich wyników głównie w formie raportów, ale także

publikacji naukowych. Analiza treści załączonych do dokumentacji odbitek wybranych publikacji wskazuje także, że Habilitantkę cechuje skrupulatność badacza i umiejętność formułowania trafnych syntetycznych wniosków wskazujących nowe obszary i kierunki badań oraz przedstawianych także w formie wskazań i zaleceń o cechach praktycznej użyteczności. Dowodzi to, że dr Ewa Bogacz - Wojtanowska ma ugruntowany i dobry warsztat badawczy i predyspozycje do prowadzenia i kierowania badaniami naukowymi i eksperckimi. Imponujący treściowo dorobek naukowy dr Ewy Bogacz- Wojtanowskiej świadczy o jej pasji badawczej, a także dowodzi że jest kreatywna w stawianiu pytań badawczych i szukaniu naukowych sposobów udzielenia na nie odpowiedzi. Dorobek naukowy Habilitantki wskazuje ponadto, że Habilitantka zna metody gromadzenia danych, ich analizy i interpretacji wyników, że posiada dogłębną wiedzę z zakresu zarządzania i funkcjonowania organizacji pozarządowych w aktualnych uwarunkowaniach gospodarczych.

To wszystko składa się na pozytywną ocenę dorobku naukowego Habilitantki i jest podstawą stwierdzenia, że spełnia wymagania dotyczące postępowania o nadanie stopnia doktora habilitowanego.

3. Opinia o pracy habilitacyjnej dr Ewy Bogacz- Wojtanowskiej pt. "Zdolności organizacyjne a współdziałanie organizacji pozarządowych". Monografie i Studia Instytutu Spraw Publicznych Uniwersytetu Jagiellońskiego. Instytut Spraw Publicznych Uniwersytetu Jagiellońskiego. Kraków 2013 r. (328 s.)

Wiedza i zdobyte doświadczenia badawcze w realizacji projektów badawczych były podstawą przygotowania przez dr Ewę Bogacz - Wojtanowską rozprawy habilitacyjnej wydanej w formie monografii pt. „**Zdolności organizacyjne a współdziałanie organizacji pozarządowych**”. Książka ta jest uwieńczeniem dotychczasowego dorobku naukowego habilitantki, obejmuje bowiem swym zakresem problemy badawcze rozwiązywane w realizowanych projektach badawczych. Jest obszernym dziełem naukowym, w którym Autorka w uporządkowany sposób przedstawia w całej złożoności problem zależności między zdolnościami organizacji pozarządowych, a współdziałaniem i współpracą z innymi organizacjami. Wywód jest logiczny i mocno osadzony w literaturze przedmiotu oraz poparty wynikami własnych badań empirycznych prowadzonych w ramach projektów badawczych. Taka koncepcja układu książki odzwierciedla postawę naukową Autorki, która w swoich pracach naukowo- badawczych (także publikacjach) łączy wątki teoretyczne z prezentacją dowodów empirycznych. Książka ta, składa się z czterech rozdziałów, merytorycznie spójnych i jednakowo ważnych dla rozwiązania problemu naukowego nakreślonego jej tytułem. Autorka w pierwszym, dru-

gim i trzecim rozdziale, przedstawia w świetle literatury przedmiotu (głównie zagranicznej) specyficzne dla organizacji pozarządowych zagadnienia współdziałania, współpracy i zdolności organizacyjnych. W rozdziale pierwszym Autorka przeprowadziła w świetle literatury przedmiotu krytyczną analizę modeli współdziałania organizacji pozarządowych na gruncie wybranych teorii nauk humanistycznych i społecznych, akcentując także problem motywacji i motywów organizacji pozarządowych do podejmowania współdziałania. Natomiast w rozdziale drugim, na tle analizy uwarunkowań współpracy organizacji pozarządowych z podmiotami publicznymi i komercyjnymi w Polsce, Autorka zaprezentowała formy współpracy międzyorganizacyjnej (między trzema sektorami) ukazując czynniki motywujące i bariery współpracy polskich organizacji pozarządowych, co jest własnym, oryginalnym dorobkiem naukowym habilitantki. Z kolei w trzecim rozdziale, Autorka na tle pogłębionych studiów literaturowych wprowadziła pojęcie „zdolności organizacyjnych” w ujęciu specyficznym dla organizacji pozarządowych. Autorka poparła swoje stanowisko wynikami badań empirycznych i przykładami wybranych zdolności zidentyfikowanych w polskich organizacjach pozarządowych. Połączenie przez Habilitantkę wątków teoretycznych z wynikami badań empirycznych stanowiło dobre umocowanie podanej w książce definicji pojęcia zdolności organizacyjnych organizacji pozarządowych.

Treści tych rozdziałów mają bardzo dużą wartość naukową i poznawczą, są sporym zasobem wiedzy stanowiącym dobrą podstawę do weryfikacji empirycznej i formułowania uzasadnionych uogólnień i wniosków, co znalazło miejsce w czwartej części książki. Bowiem w rozdziale czwartym Autorka dokonała syntezy uzyskanych wcześniej wyników badań. W udany sposób połączyła rozważania teoretyczne i ustalenia empiryczne ukazując relacje i współzależności między współdziałaniem międzyorganizacyjnym, a wyróżnionymi zdolnościami organizacji pozarządowych oraz opracowanymi dla polskich organizacji modelami współpracy z wyodrębnionymi zdolnościami organizacyjnymi. Rozdział ten zawiera bardzo ważne uogólnienia i wnioski, dotyczące szczególnych cech procesu współdziałania i współpracy organizacji pozarządowych w aspekcie ich zdolności organizacyjnych oraz wartości i sensu współpracy. Dokumentują one oryginalny wkład Autorki w rozwój nauk humanistycznych w dyscyplinie nauki o zarządzaniu.

Podsumowując mogę z pełnym przekonaniem stwierdzić, że opiniowana książka jest monografią naukową, dziełem pożytecznym zawierającym znaczący przekaz wiedzy wynikający z dogłębnych studiów literaturowych, popartych wynikami badań empirycznych. **Jest nowym ujęciem problemu współpracy i współdziałania organizacji pozarządowych, dostarcza nowej wiedzy i stanowi wkład Autorki do rozwoju nauk humanistycznych w za-**

kresie dyscypliny nauki o zarządzaniu. Monografia ta jest oryginalną , samodzielną pracą prezentującą własne autorskie wyniki badań. Spełnia zatem wymagania stawiane rozprawom habilitacyjnym. Akcentuję także, inspiracyjną wartość tej książki, gdyż wskazuje kierunki badań nad zachowaniami organizacji pozarządowych w zmieniającym się środowisku ekonomicznym i społecznym.

4. Ocena osiągnięć dydaktycznych i organizacyjnych.

Dr Ewa Bogacz – Wojtanowska w okresie zatrudnienia w Instytucie Spraw Publicznych Uniwersytetu Jagiellońskiego, prowadzi zajęcia dydaktyczne tj.: Zarządzanie organizacjami pozarządowymi, Współdziałanie międzyorganizacyjne i międzysektorowe, Koncepcje społeczeństwa obywatelskiego, dla których opracowała autorskie programy oraz Metody i techniki badań społecznych oraz Partnerstwo w realizacji zadań publicznych, Służby społeczne i praca socjalna. Podkreślić trzeba, że Habilitantka w procesie dydaktycznym wykorzystuje swoje doświadczenia badawcze i aktywizuje studentów do kreatywności i podejmowania badań naukowych i wdrożeniowych. W latach 2005 – 2013 , Habilitantka prowadziła seminaria licencjackie i wypromowała około 50 studentów oraz zrecenzowała ok. 100 prac licencjackich i magisterskich.

Habilitantka przejawia także aktywność i podejmuje prace organizacyjne w Uczelni. Była egzaminatorem z przedmiotu geografia z komisjach rekrutacyjnych Instytutu Spraw Publicznych, koordynatorem podyplomowych studiów „Zarządzania szkołami wyższymi” , pełniła funkcje sekretarza naukowego Instytutu Spraw Publicznych, uczestniczyła w zespole ds. rozwoju strategii Instytutu Spraw Publicznych i była członkiem Rady tego Instytutu. W tym samym okresie, dr Ewa Bogacz - Wojtanowska pracując w Wyższej Szkole Zawodowej im Rotmistrza W. Pileckiego w Oświęcimiu, pełniła funkcję prorektora ds. Studenckich, a od września 2012 roku jest w niej dyrektorem Instytutu Zarządzania i członkiem Senatu.

Dr Ewa Bogacz – Wojciechowska jest także aktywna środowisku akademickim. Jest recenzentem artykułów czasopisma „Trzeci Sektor” i *Ekonomia Społeczna*”. Ponadto była sekretarzem redakcji czasopisma „ Współczesne zarządzanie”, a od 2008 roku jest członkiem zespołu redakcyjnego kwartalnika „ Zarządzanie Publiczne. Zeszyty Naukowe Instytutu Spraw Publicznych”.

Habilitantka, za osiągnięcia w pracy dydaktycznej i organizacyjnej była wielokrotnie nagradzana: w 2009 i 2010 roku otrzymała nagrodę Rektora UJ (I i II stopnia) za prace organizacyjne, w 2011 r. – nagrodę Indywidualną Rektora UJ za uzyskanie wysokiej oceny prowadzonych zajęć dydaktycznych, a w 2012 roku nagrodę II stopnia rektora UJ za pracę naukową

i organizacyjną. Dr Ewa Bogacz – Wojtanowska była także wielokrotnie nagradzana za osiągnięcia organizacyjne w Wyższej Szkole Zawodowej im. Rotmistrza W. Pileckiego w Oświęcimiu.

Przedstawione osiągnięcia dydaktyczne i organizacyjne dr Ewy Bogacz - Wojciechowskiej świadczą o jej dużym zaangażowaniu w proces dydaktyczny i na rzecz środowiska naukowego, a pełnione przez nią funkcje potwierdzają Jej predyspozycje jako pracownika naukowo - dydaktycznego w szkole wyższej, który wykazuje samodzielność w podejmowaniu wyzwań dydaktycznych i organizacyjnych.

Reasumując stwierdzam, że ocena działalności dydaktycznej i organizacyjnej dr Ewy Bogacz –Wojtanowskiej jest jednoznacznie pozytywna.

Konkluzja.

Podsumowując przedstawione oceny cząstkowe stwierdzam, że składają się one na pozytywny wynik działalności naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej dr Ewy Bogacz - Wojtanowskiej. Dorobek naukowy Habilitantki, a przede wszystkim monografia habilitacyjna należy do nielicznych prac w Polsce, które w kompleksowy i pogłębiony sposób ukazują tendencje rozwoju podmiotów trzeciego sektora poprzez współdziałania i współpracę z innymi podmiotami rynku. Książka ta ukazuje ponadto złożoność polskich warunków i możliwości organizacji pozarządowych do wypełniania zadań społecznych i znaczenie w ich realizacji współpracy i współdziałania wewnątrz sektorowego oraz z instytucjami publicznymi i przedsiębiorstwami. Książka ta wpisuje się w obszar badań nad kształtowaniem wartości dla klienta (społeczeństwa) jako wyniku budowania partnerskich relacji między podmiotami rynku.

Uznaję dorobek naukowy Habilitantki jako spełniający wymóg oryginalności i nowości naukowej w postępowaniu o nadanie stopnia doktora habilitowanego z zakresu: nauki humanistyczne w dyscyplinie nauki o zarządzaniu.

Za znaczący i twórczy wkład Autorki opiniowanej rozprawy habilitacyjnej do nauki, uważam:

- podjęcie i zidentyfikowanie na gruncie teoretycznym i zweryfikowanie w badaniach empirycznych problemów współdziałania i współpracy organizacji pozarządowych (z podmiotami non profit i komercyjnymi) w aspekcie ich zdolności organizacyjnych,
- rozróżnienie i zdefiniowanie zjawisk współdziałania i współpracy organizacji pozarządowych wraz ze wskazaniem form, uwarunkowań i efektów,

- zidentyfikowanie czynników sukcesu i trudności w zakresie nawiązywania i realizacji współpracy organizacji pozarządowych z podmiotami non profit (publicznymi i prywatnymi) oraz z przedsiębiorstwami,
- zestawienie wraz z klasyfikacją cech i form współpracy i współdziałania organizacji pozarządowych w Polsce (w ramach trzeciego sektora, z instytucjami publicznymi i przedsiębiorstwami),
- ujęcie i wyjaśnienie znaczenia zdolności organizacyjnych podmiotów trzeciego sektora w kształtowaniu różnych form współpracy i współdziałania polskich organizacji pozarządowych, na tle zidentyfikowanych w badaniach empirycznych, głównych rodzajów zdolności organizacyjnych tych organizacji,
- opracowanie i zaprezentowanie modelu współpracy jednostek samorządu terytorialnego z organizacjami pozarządowymi w kontekście wykorzystywanych rodzajów zdolności organizacyjnych.

Przedstawiona ocena dorobku naukowego, dydaktycznego i organizacyjnego Habilitantki pozwala na sformułowanie jednoznacznego wniosku o przyjęcie monografii dr Ewy Bogacz - Wojtanowskiej pt. „Zdolności organizacyjne a współdziałanie organizacji pozarządowych”, wydanej w serii Monografie i Studia Instytutu Spraw Publicznych Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie w 2013 roku, jako rozprawy habilitacyjnej i zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawowymi (ustawa z dnia 14 marca 2003 roku o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz stopniach i tytule w zakresie sztuki *Dz.U. 2003 nr 65 poz. 595*) **dopuszczenie dr Ewy Bogacz – Wojtanowskiej do kolokwium habilitacyjnego z zakresu nauki humanistyczne w dyscyplinie nauki o zarządzaniu.**